Участник ВОВ Солуев Хамид

Уроженец села Борзой, призван в РККА в 1941 году.

Церан сий цкъа а довр дац

34 шо дIадаьлла Сийлахь-боккха Даймехкан тIом чекхбаьлла. Вайн Коммунистически партис, советски пачхьалкхо ленински машар безаран арахьара политика нийса, дIакхехьар бахьанехь, Советски Гержашна кечбина Нийцкъаш машарно гIаролехь лаьтташ хилар бахьанехь екхна лаьттачу стигал кIелахьа коммунизман гIишло дIахIотторехьа жигара къийсам латтош схьадогIу советски турпала халкъ. Германски фашизмана тIехь толам баьккхинчу Даймехкан вай боккхачу ларамца цIераш йоху 1941 — 1945-чуй шерашкахь хилачу Сийлахь-боккхачу Даймехкан тIамехь дакъалаьцначеран.

Борзехь вехаш Iаш ву девзтъе дийн шо хан йолуш пенсионер воккха стаг Солуев Хьамид. ГIемтта хIоьттина стаг вара иза 1941-чу шарахь тIам тIе воьдаш а. Поза-дешарх ца кхеташ а, хан яьлла а хIара волуш дела хIокхо мел чIогIа дехарх тIом бечу юккъе ца вохуьйтуш тылехь гIуллакх дайтина цунна командованис. Амма иза дагъ, бIаьхочо ша а мабаххара, тIам тIехь аттонаш хIокхо лехна хилар.

—Суна дуккха а аттох хетара карахь герз долуш фашистски йоьдарех дог Iабош латтар, — боху Солуевс. — Амма передовойхьчул а дукхох оьшура бIаьхойн куьйгаш тылехь, къинхьегаман армехь. Хаддаза тIейоьттуш лаьттачу бомбанашна, яккхийчу тоьпашна кIел са а, дегI а ца кхоош яха езара окопаш, траншейш, яц езара танкашна дуьхьал соору женеш. Тхан каде хиларе хьаьжжина лахлора мостагIчуьнгахьара болу кхерам, тешаме хуьлура вайн оборона, бан безаш болу хьулам, къайленаш.

Хьамидан красноармейски книжки тIехь билгалдоккхуш ма-хиллара, Днепр тIехь 18-чу ша къаьсттана йолчу батальонехь дIадоладо хьуьнаречу ламанхочо шен бIаьхочун атта доцу дахар. Шех тешийна гIуллакх муьлхха а лаккхарчу дикаллица, шен хеннахь кхочуш деш хиларца, гIаравелира иза шен накъосташна юккъехь

—Дуьненчохь цхьанна а къаьмнашна юккъехь цкъа а хилла доцу гергарло, доттагIалла, барт хилар гучуделира и доккха зер вайна тIехIоьттинчу муьрехь советски дерриге а къаьмнашна, халкъашна юкъахь, — боху Хьамида. — ЧIогIа бертахь болу цхьадоьзал хилла дIахIоттарх терра фашизм хIаллакьян ницкъ а кхечира. Оьрсий, украинцаш, гIезлой, башкираш — тайп-тайпанчу къаьмнийн векалш бара тхоьца. Хьо кхерамех лар веш шен дегI хьалхатосур долуш вара царех муьлхха а.

1942-гIа шо чекхдаллалца 107-чу стрельковни батальонехь, 1944-гIа шо эх[illegible] [illegible]аллалца Уральски пересы[illegible] [illegible] цIерпоштаца тIеман герзаш гIирсаш фронтана тIеузуш хехочун лекхариш кхочушдеш, цул тIаьхьа медицински санитарии батальонехь санитарии группехь красноармеец волуш а тIом бечохь хилла Хьамид Тихорецкехь, Ростовехь, Ленинградехь, Украинехь. Ткъа тIом чекхбаьккхина цо Польшин столицехь Варшавехь.

— Ойла йина, тамаша бина а ца волу со гитлеровски Германина тIехь толам баьккхина хIинца 34 шо кхаьчначу дийнахь советски халкъо, Советски Армис лайначу, эшийначу халонех, оцу тIамехь цара гайтинчу турпаллалех, — боху Солуевс. — Партин хьекъалин куьйгаллица баьккхина толам бу иза.

ТIом дIабаьллачул тIаьхьа демобилизовать вой Актюбински областана чуйогIучу Новороссийски районехь валенкаш ечу пимокатни цехехь болх бо Солуевс 11 шарахь. Цул тIаьхьа ша виначу шен юьрта, тIам тIе вахале хьалха а ша болх биначу Борзе юхавогIу 1957-чу шарахь. Кирови цIарахчу колхозехь тайп-тайпана белхаш беш жигара [illegible] къалоцу цо хIор шарахь. [illegible]тIехь а санна, машарен къинхьегамехь а шегара доккха масал гойтуш чекхваьлла иза. ХIара ворхIалгIа шо ду иза пенсехь волу. Амма шен могашалла жимма бегIийла ка-хилличехь, иза ца Iа колхозан цхьаьнца белхаш ца беш.

Вниц ца во пачхьалкхо Сийлахь-боккхачу Даймех[illegible] тIеман дакъаланархо Сол[illegible] Хьамид. Цунна до тайп[illegible]анчу бIаьхаллин [illegible] медалаш ца правительственни совгIаташ. Бицбийр бац иштарниш халкъо, тIекхуьуш йолчу къоначу тIаьхьено.

З. ХУТАЕВ.

Су[illegible]та тIехь: Солуев Хьамид. [illegible]

https://shatoy.org